

Følgenotat til søknad om MTB utvidelse for lokalitet 15455 Daumannsvika

Lokaliteten har pr. i dag MTB på 4836 tonn og det produseres laks etter ordinær matfiskstillatelse og noe stamfisk. Den driftes av Edelfarm AS i samarbeide med Wenberg fiskeoppdrett AS og Salten stamfisk AS.

Nå søkes det om økt MTB til 6000 tonn og her følger en redegjørelse for hvordan forholdene er ved lokaliteten og bakgrunnen for søknad om økt produksjon.

En viktig faktor i produksjonsstrategien til oppdretterne i Skjerstadvfjorden er å kontinuerlig forbedre biosikkerheten og redusere den biologiske risikoen. Vi har tidligere hatt påvisning av alvorlig smittsom sykdom (ILA/BKD) og vet at risikoen er der. Med stadige påvisninger utenfor Skjerstadvfjorden vil vi gjøre proaktive tiltak nå, som kan virke dersom man i framtiden skulle få påvisning av alvorlig smittsom sykdom i Skjerstadvfjorden. Søknaden om økt lokalitets-MTB er en del av strategien for å kunne sikre produksjon, hvis deler av fjorden skulle bli båndlagt pga. alvorlig smittsom fiskeesykdom.

Edelfarm og Wenberg Fiskeoppdrett har, på alle lokaliteter, samdrift i samlokalisering med Salten Stamfisk. Edelfarm har en produksjons-MTB på 2480 tonn, Wenberg Fiskeoppdrett har en produksjons-MTB på 2052 tonn og Salten Stamfisk har en produksjons-MTB på 1560 tonn. Dette gir en total produksjons-MTB for de 3 selskapene på 6092 tonn. Vi ønsker å ha nært opp til denne kapasiteten på de lokalitetene i fjorden som vi vet har en resipient som kan bære en slik biomasse i et scenario der andre lokaliteter er båndlagt av brakklegging.

Planlagt drift for Daumannsvika og de andre lokalitetene i fjorden, er basert på fleksibel bruk av lokalitetene hvor vi etter behov kan flytte fisken for best mulig drift. Vi legger opp til lange brakkleggingsperioder på mellom 15-29 uker, slik at sjøbunnen får innhentet seg igjen og miljøforholdene blir best mulig.

Fiskevelferd, fiskehelse og overlevelse

Produksjonen i Skjerstadvfjorden har historisk sett relativt lav dødelighet i forhold til landsgjennomsnittet. Oppdretterne i fjorden har likevel ikke vært forskånet for alvorlige fiskeesykdommer. ILA påvisning i 2007 (Skysselvika) og ILA/BKD i 2013 (Daumannsvika). Den største utfordringen i forhold til fiskehelse har vært relatert til ikke-klassisk vintersår (tenacibaculose) i forhold til utsett av smolt på ugunstige tidspunkt pga ustabil vannkilde hos smoltprodusenten. Bygging av nytt smoltanlegg mener vi vil løse denne utfordringen. Ellers ser vi varierende utbrudd av vintersår, HSMB og CMS. Nært samarbeid med Salten Stamfisk og Benchmark Genetics Salten, tror vi vil redusere disse utfordringene.

Skjerstadvfjorden har i alle år hatt lavt lusepress pga perioder (juni og juli) med svært lav salinitet. I 2018 merket vi et høyere lusepress fordi det da var kommet lokaliteter nærmere Saltstraumen/Sundstraumen. Dette medførte Slice-behandling og mekanisk avlusing på lokalitet 15455 Daumannsvika og 11272 Øksengården november og desember 2018.

15455 Daumannsvika er en god lokalitet. Lav dødelighet, lave lusetall og relativt lav økonomisk førfaktorer, er gode fiskevelferdsindikatorer. Gjennomsnittlig dødelighet siste 6 generasjonene (2011 - 2021) er 5,5%. Gjennomsnittlig økonomisk førfaktor i samme periode er 1,08. Dette bekreftes med generelt sett god tilstandsklasse på alle MOM-B og MOM-C. Lusegrensen for lokalitetene i Skjerstadvfjorden ligger på 0,2 kjønnsmodne hunnulus pr fisk. Høst 2018 var det et brudd på denne grensen på Daumannsvika, det var uka før avlusing. Det er eneste brudd siden lokaliteten ble tatt i bruk i 2002.

Edelfarm og Wenberg Fiskeoppdrett har siden høste 2018 tatt i bruk «luseselere» i alle merder i fjordbassenget. Denne løsningen har medført at vi har god kontroll på lusesituasjonen inne i fjordbassenget og styrt unna medikamentell og mekanisk behandling. Dette er noe som vi anser som en stor gevinst for fjordmiljøet og anadrome villfiskbestander i Skjerstadjorden.

Miljøforhold og natur

Alle lokalitetene i drift i Skjerstadjorden er sertifisert i henhold til Aquaculture Stewardship Council (ASC) Og Global G.A.P.

ASC-standarden har blant annet stort fokus på miljø, biosikkerhet, bærekraft og fiskevelferd. Global G.A.P-standarden har fokus på mye av det samme i tillegg til matvaresikkerhet og sporing. 15455 Daumannvika har, som nevnt ovenfor, hatt gode tilstandsklasser på MOM-B/C-undersøkelser. I tillegg har vi ved maks MTB tatt ekstra prøver basert på standarden til B-undersøkelsene, for å få et bedre bilde av lokalitetenes tilstand og for å ha et godt produksjonsplanleggingsverktøy i forhold til miljø.

Siste MOM B og C viser at det er tegn til belastning ved de innerste merdene fra B prøvene. De nordligste stasjonene og stasjonene på østligste rekke fra nordvest til sørøst viser få eller ingen tegn til belastning, mens de sørligste stasjonene som ligger nederst i ei bratt skråning ser ut til å være et område som sedimenterer organisk materiale. Ved å ta i bruk hele anlegget med alle merdene i fortsettelsen, forventes det bedre forhold under anlegget. MOM B er tatt ved maksimal belastning, og den er samlet sett vurdert til nivå 2- god. Tidligere undersøkelser har også jevnt over vært gode.

MOM C er vurdert til samlet nivå 2- god. Det er gjort noen justeringer av plasseringer av stasjoner som følge av anleggsendringer fra forrige C-prøver. Alle stasjonene viser gode eller bedre resultat og for anleggssonen er forholdene forbedret fra forrige vurdering i 2021.

Det er gjort kartlegging av sårbare naturtyper under og rundt lokaliteten. Under anlegget ble det ikke gjort noen funn av koraller eller andre sårbare arter. I området rundt ble det gjort ulike funn og relativt høy diversitet av arter med til tider rikt dyreliv. Noen av funnene er av et slikt omfang at de utgjør naturtyper hardbunnskorallskog med blant annet dvergsjøtrær 500-600 meter sør for anlegget. Videre er den største korallskogen (sjøtrær) kartlagt ca. 800 meter nord for anlegget. På bløtbunnsområdene er det omtrent 150 meter fra anlegget funnet relativt tette forekomster av sjøfjær. I tillegg er det registrert svampeskog omtrent 500 meter sør for anlegget.

Helhetlig rapport over funn med kartfesting er vedlagt søknaden og videomateriale kan oversendes dersom det er ønskelig. Funnene kan også gjennomgås mer i detalj med Statsforvalter dersom det er ønskelig. Vi kan i den forbindelse også diskutere eventuelle behov for overvåking tilsvarende det som nylig er bestemt for Leivsethamran.

Driftsplan/produksjon for lokalitetene i Skjerstadjorden

Under normal drift ønsker vi i fremtiden (fom høst 2024) å ha produksjonen spredt på 5 lokaliteter, for å kunne maksimere brakkleggingstidene, opprettholde høy biosikkerhet og redusere biologisk risiko. Her følger er kort redegjørelse for hvordan vi vil drifte lokalitetene våre.

Pr i dag er det søkt om areal- og biomasseendring for Hundholmen. Nå søkes det om biomasseendring for Daumannvik og det vil snarlig også bli søkt om biomasseendring for Leivsethamran og Stolvika.

Planlagt driftsopplegg for 15455 Daumannvik, 0-åring (samdrift Edelfarm/Wenberg Fiskeoppdrett og samlokalisering Salten Stamfisk)

- Fisk settes ut oddetallsår i juli og august. Ca. 37,5% av antall på lokaliteten flyttes til Hundholmen etter 12,5 mnd. på lokaliteten.
- Biomassetopp etter ca. 14 mnd. Ca. 4228 tonn (august/september)
- Fôrforbruk hele produksjonen 6289 tonn.
- Lokaliteten er utslaktet etter ca. 20 mnd. produksjon. Ca. 15-17 uker brakklegging før neste utsett.

Samlet vurdering

Vår klare vurdering er at lokaliteten har bæreevne til å håndtere denne økte produksjonen. Som tiltak for å bedre produksjonsforholdene skal nå alle merdene ved lokaliteten tas i bruk, slik at vi får større spredning på biomassen og bedre spredning med tanke på belastningen under selve anlegget.

Lokaliteten blir som vist under planlagt produksjon, driftet med biomassetopp langt under det omsøkte nivået. Dette er fordi det samlet sett ikke skal økes produksjon av fisk i fjorden, da det ikke ble kjøpt vekst under høstens (2022) auksjon, og selskapsbiomassen er derfor uendret. Som tidligere forklart er hovedårsaken til biomasseendringen et behov for større fleksibilitet og beredskap med tanke på biosikkerhet og eventuelle sykdomsutbrudd.

Dersom det er behov for en grundigere gjennomgang av våre planer for drift på lokalitetene og de kartlagte naturforholdene, stiller vi gjerne i møte med aktuelle myndigheter og legger dette frem.

Med vennlig hilsen

Sven- Inge Skogvoll
Daglig leder
Edelfarm AS